

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας
εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η πρόσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Απρίλιος 2021 Τεύχος 10/4

-Επιστολή Ο.Ομ.Κω σ.2-5.

-Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σ.6-8.

-Ανακοινώσεις Ο.Ομ.Κω. σ.9, 20-21.

-200 Χρόνια από την Ύψιστη Μαρτυρία του Αγ. Γρηγορίου Ε΄, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

-Εκδημία Γέροντα Μητρ. Νικαίας Κωνσταντίνου, 6. 18.

-Εκδημία Μητρ. Συνάδων Διουνσίου, σ.19.

-Παρεμβάσεις Ο.Ομ.Κω. στον ΟΑΣΕ,σ.22-23.

-Μνήμη Ν. Μαγγίνα, σ.24-28.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών

**Το Διοικητικό Συμβούλιο της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών σας εύχεται
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ και η Ανάσταση
του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού
να φέρει την Ειρήνη-Υγεία-Γαλήνη
σε όλο τον Κόσμο**

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ κ. ΜΕΒΛΟΥΤ ΤΣΑΒΟΥΣΟΛΟΥ**

Το πρωτότυπο κείμενο και ακολουθεί η μετάφραση στα Ελληνικά
İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU
(İREF)

Sayın Mevlüt Çavuşođlu
T.C. Dışışleri Bakanı Yüksek Makamına
Dr. Sadık Ahmet Cad. No:8 Balgat / ANKARA 06100

19 Nisan 2021

Sayın Dışışleri Bakanı,

15 Nisan 2021 tarihinde, Yunanistan Dışışleri Bakanı Sayın Nikos Dendias ile yaptığınız kamuoyu tartışmasını ilgiyle izledik. Özellikle azınlık hakları konusunda yaptığınız atf dikkatimizi çekti.

Bir azınlığın haklarına saygı gösterilmesi konusunda bir tartışma yapılabilmesi için, bunun doğal bir varlık olarak var olması gerekmektedir. Geçmişte yapılan ihlâller neticesinde, neredeyse yok olmuş ve ortalama yaş seviyesi 60'tan yüksek bir azınlığa karşı, varlığını sürdürebilecek telâfi ve iyileştirme önlemleri alınmazsa, doğanın kaçınılmaz biyolojik yasaları topluluğun tamamen ortadan kalkmasına yol açacağından dolayı, azınlık haklarına saygı duyma tartışmalarını yapmak gerçekten çok uzaktır.

Bu mektubu size yazan temsil ettiğimiz Rum Topluluđu, Türkiye vatandaşı iken, önceki T.C. hükümetleri tarafından 20. yüzyıl boyunca sürdürölen uzun süreli bir politika sonucunda fertlerinin tamamen iradesi dışında zorunlu göçe mecbur bırakılmıştır. Bugün İstanbul'da en az 250.000 kişi olmamız gerekirken, neredeyse 1.000 kişiyiz.

Eminiz ki 1940-41 yıllarında 20 Kura Nafia Askerleri, 1942-44 Varlık Vergisi, gerçek failleri henüz ortaya çıkarılmayan meşum 6-7 Eylül 1955 gecesini ve 1964-66 yıllarında topluluğumuzun Etabli statüsünde olması gerekirken 6 ay içinde %70' inin zorunlu göçüne sebep olan üyelerinin toplu halde sınır dışı edildiklerini biliyorsunuzdur. Bu gerçekleri, sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan son 10 yıl süresinde birkaç kere açıkça belirtmiştir.

AKP Hükümetinin 2003 yılı sonrası dönemde azınlığımıza karşı müspet tutum değışikliği gösterdiğini, İstanbullu Rumlar'ın Federasyonu olarak kamuoyuna netlikle açıkladık. Ancak bu tutum değışikliği, T.C.'nin uluslararası kurucu antlaşması olan Lozan Antlaşması ile güvence altında olan haklarımızın uğradığı büyük boyuttaki adaletsizliklerin telafi tedbirleri alınmadıkça, sınırlı bir değere sahiptir.

BM Genel Kurulu Kararı 60/147, devletlerin geçmişte yaptığı ihlâllerin, bizim durumumuzda olduđu gibi, mağdur topluluklara karşı iyileştirme önlemleri almaları için harekete geçmeleri gerektiğini ortaya koymaktadır.

Son on yılda, yukarıda bahsedilen BM kararı ruhuna uygun olarak, T.C. makamlarına bir dizi teklifte bulduk. Sizin de katıldığınız, devrin Başbakanı Sayın Prof. Dr. Ahmet Davutođlu başkanlığında Atina'da yapılan 5 Aralık 2014 buluşmasında sunduđumuz öneriler konusunda kayda deđecek bir ilerleme yoktur.

Bu önerileri bir daha hatırlatmak istiyoruz:

* Yurt dışında veya içinde yaşayan İstanbullu Rumlar'ın özellikle genç nesillere yönelik bir demografik destek programının tanımlanarak, devlet tarafından desteđin sağlanması.

* Şahsi mülkiyet ve miras haklarının düzeltilmesi ve bu hakların korunması için devlet tarafından desteklenen bir rehberlik ve danışmanlık servisinin kurulması.

* Cemaat vakıflarında seçim kararnamesinin yürürlükten kaldırılarak son 24 ay zarfında (şu anda 8 yıl) seçimlerinin yapılmaması ciddi bir menfi gelişme olduğundan, ivedilikle çözülmesi gereken sorundur. Demokratik seçimlere alerji gösteren bazı seçilmemiş vakıf yöneticilerinin, kanunların üstünde hiç kimsenin olmadığını anlamasını.

* Tarihi Der-Saadet Rum Edebiyat Cemiyeti'nin (1862-1923) çok zengin arşiv ve kitaplarının Ankara'dan İstanbul'a taşınarak bir araştırma kütüphanesinin kurulması.

* Bunlara ek olarak, 17 asırlık bir eğitim geleneđi olan Heybeliada Ruhban Okulu, 50 yıldır yasadışı bir karar ile ısrarla kapalı tutulduđunu ve açılması gerektiđini, belirtmek isteriz.

Sayın Bakan,

Bu mektubu, azınlık haklarına saygı göstermenin önemi konusunda samimiyetinize inandığımız için yazıyoruz. Ancak, her şeyden önce, bir azınlığın kalan varlığını sürdürebilmesi gereklidir. Bu nedenle, önerilerimizin olumlu bir ruhla yeniden değerlendirilmesini talep etmekteyiz.

En iyi sağlık ve mutluluk dileklerimizle saygılarımızı sunuyoruz.

İREF Yönetim Kurulu Adına

Niko Uzunođlu
Başkan

Niko Anagnostopulos
Genel Sekreter

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

(Μετάφραση από τα τουρκικά επιστολής που έχει σταλεί στον Υπ. Εξ. Της Τουρκίας)

Προς: Αξιότιμο κ. Μεβλούτ Τσαβούσογλου
Υπουργού Εξωτερικών Τουρκίας
Άγκυρα

19 Απριλίου 2021

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Με ενδιαφέρον παρακολουθήσαμε την προχθεσινή σας δημόσια συζήτηση με τον κ. Νίκο Δένδια, Υπουργό Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας. Ιδιαίτερα το σημείο που επικαλεστήκατε των μειονοτικών δικαιωμάτων.

Για να γίνεται συζήτηση για τον σεβασμό των δικαιωμάτων μιας μειονότητας, θα πρέπει να υπάρχει αυτή ως φυσική οντότητα. Εάν τα καταπιεστικά μέτρα που εξαφάνισαν σχεδόν μια μειονότητα δεν τύχουν θεραπείας και οι βιολογικοί νόμοι οδηγήσουν στην πλήρη εξαφάνισή της, οι συζητήσεις περί σεβασμού της είναι κενά περιεχομένου.

Σας απευθύνουμε το μήνυμα αυτό ως μια Κοινότητα ενώ είμαστε πολίτες της Τουρκίας έχουμε εκριζωθεί σε ποσοστό 98%, πλήρως ενάντια στην θέλησή μας, συνέπεια μια μακροχρόνιας πολιτικής σε όλη την διάρκεια του 20^{ου} αιώνα από τις προκάτοχες κυβερνήσεις της Τουρκίας. Ενώ έπρεπε να είμασταν τουλάχιστο 250.000 μέλη σήμερα στην Πόλη, είμαστε σχεδόν 1.000 άτομα. Είμαστε βέβαιοι ότι γνωρίζετε πολύ καλά τι συνέβη ιδιαίτερα τα έτη 1940-41 στα τάγματα εργασίας των 20^{oi} ηλικιών, με το Βαρλίκ Βεργκισί 1942-44, την Νύκτα της 6-7/9/1955 που ακόμα οι πραγματικοί υπαίτιοι δεν έχουν αποκαλυφθεί και το 1964-66 με τις απελάσεις των Εταμπλί μελών της Κοινότητάς μας. Ο ίδιος ο Πρόεδρος κ. Ρ.Τ. Ερντογάν έχει δημόσια αναγνωρίσει και δηλώσει τις αλήθειες αυτές.

Από πολύ νωρίς, δημόσια αναγνωρίσαμε ότι η Κυβέρνηση του ΑΚΡ έδειξε αλλαγή στάσης την περίοδο μετά από το 2003 προς της Ρωμαίικη Μειονότητα. Όμως αυτό έχει περιορισμένη αξία αν δεν υπάρξουν μέτρα αποκατάστασης και θεραπείας των μαζικής κλίμακας αδικιών που έχουμε υποστεί ως μια Μειονότητα που τα δικαιώματά της είναι κατοχυρωμένα με την Συνθήκη της Λωζάννης που αποτελεί την ιδρυτική πράξη της Ρεπουμπλικανικής Τουρκίας.

Το Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης 60/147 του ΟΗΕ ορίζει τον τρόπο που πρέπει τα κράτη—θύτες να προβούν σε μέτρα θεραπείας των μαζικής κλίμακας αδικιών που έχουν διαπράξει κατά των κοινοτήτων όπως η δική μας.

Τα τελευταία δέκα χρόνια έχουμε υποβάλει σειρά προτάσεων προς τους ιθύνοντες της Τουρκίας στο πνεύμα του αναφερόμενου Ψηφίσματος του ΟΗΕ. Ειδικότερα είχαμε υποβάλει λεπτομερείς προτάσεις την 5^η Δεκεμβρίου 2014 κατά την συνάντηση που είχαμε στην Αθήνα μαζί σας και με 9 υπουργούς της Τουρκίας υπό την Προεδρία του τότε Πρωθυπουργού Καθ. Αχμέτ Νταβούντογλου.

Όμως δεν υπάρχει ουσιαστική πρόοδος, αφού:

* Οι προτάσεις μας για υποστήριξη του επαναπατρισμού νέων μας είναι αναπάντητες και δεν έχει εξεταστεί η δυνατότητα της αποκατάστασης των υπηκοοτήτων που αφαιρέθηκαν με συστηματικό προσηχηματικό τρόπο τις δεκαετίες 1950-1990.

* Η απαγόρευση των εκλογών στα Βακούφια μας, μια πρακτική που είχε εφαρμοστεί πολλές φορές στο παρελθόν, εδώ και 9 χρόνια συνεχίζεται.

Ιδιαίτερα στο μεγαλύτερο Βακούφι μας σε πλήρη αντίθεση με τους νόμους της Τουρκίας εδώ και 30 χρόνια υπάρχει μια δοτή διοίκηση.

* Παραμένει αναπάντητο το αίτημά μας για την επιστροφή στην Πόλη του αρχείου - πολιτιστικού θησαυρού του αρχείου του ΕΦΣΚ στο ΤΤΚ που το κρατεί παράνομα.

* Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης που αποτελεί 17 αιώνων παράδοση παιδείας παραμένει κλειστή με την επιμονή σε μια παράνομη απόφαση εδώ και 50 χρόνια.

* Συνεχίζεται αμείωτα η δράση κύκλων σφετερισμού ιδιοκτησιών μελών μας και δεν έχουν ληφθεί μέτρα που έχουμε προτείνει.

Κύριε Υπουργέ,

Σας απευθύνουμε την επιστολή αυτή επειδή πιστεύουμε στην ειλικρίνειά σας για την σημασία του σεβασμού των δικαιωμάτων των μειονοτήτων. Όμως πριν από αυτό έχει σημασία να υπάρξει η συνέχεια κάθε μειονότητας και για αυτό τον λόγο πρέπει να επανεξεταστούν οι προτάσεις μας με θετικό πνεύμα.

Με εκτίμηση

Εκ μέρους του Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω.

Νικόλαος Ουζούνογλου
Πρόεδρος

Νικόλαος Αναγνωστόπουλος
Γενικός Γραμματέας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Μηνάς Τσιτσάκος

ΠΑΣΧΑ 2021

Το Πρόγραμμα που έχει ήδη συμπληρώσει 8 χρόνια την περίοδο αυτή που συνεχίζει η πανδημία του Κορωνοϊού πραγματοποίησε τις εξής δράσεις:

Διανεμήθηκαν σε 80 οικίες στο λεκανοπέδιο Αττικής και στα δύο ιδρύματα «Οίκος του Κωνσταντινουπολίτη» του Κοσμετείου Ιδρύματος (Λεωφ. Ηρακλείου 476-Ηρακλειο Αττικής) και τον Νέο Οίκο του Πολίτη (Θεοδοκοπούλου 5, Νέα Φιλαδέλφεια) δέματα με τρόφιμα, υγειονομικό υλικό και πασχαλινό τσουρέκι.

Διανεμήθηκαν 130 διατακτικές για την αγορά τροφίμων στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και επαρχιακές πόλεις.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ, ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ & ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ , ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΝΑΠΗΡΩΝ , ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ (ΑΔΕΙΕΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ, ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΕΠΑ, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ, κτλ) ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ.

Μην πετάτε φάρμακα που δεν χρειάζεστε και στείλτε μήνυμα για την παραλαβή τους στο npar@otenet.gr

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΑΣ. ΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΔΩΡΗΣΕΤΕ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ 400 ΚΑΙ ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΑΥΞΑΝΕΙ

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Την Δράση

Το μέλος σωματείο Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών για τα
προσθετά τρόφιμα και Πασχαλινά Τσουρέκια

Την εταιρεία Μεταξά Α.Ε.

Τον συμπολίτη μας που εξασφάλισε 70 Λτ. Ελαιόλαδο

Το Ζαχαροπλαστείο Maxim για την πολλαπλή υποστήριξη του
στον ΝΕΟ ΟΙΚΟ του ΠΟΛΙΤΗ

Το Κοινωνικό Κέντρο Σταύρου Χαλιορή ΑΜΚΕ

για τις υγειονομικές μάσκες

και όλους τους Συμπολίτες που δώρισαν το συνολικό ποσό
1.920 Ευρώ μεταξύ αυτών το ποσό 770* Ευρώ στην μνήμη της
αείμνηστης Ασπασίας Θεοφανίδου Καρασάββα

*Θα ανακοινωθεί ο κατάλογος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Υποτροφίες για Μεταπτυχιακές Σπουδές σε ΑΕΙ Κωνσταντινούπολης

Δράση του Προγράμματος «ΕΛΠΙΣ»

Προσκαλούνται οι φοιτήτριες/ες με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή που σπουδάζουν σε ΑΕΙ της Ελλάδος ή άλλων χωρών εκτός Τουρκίας και επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο σε Πανεπιστήμια της Κωνσταντινούπολης, να υποβάλουν αίτηση συμπληρώνοντας το παρακάτω έντυπο. Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι δεν έχουν πληροφορίες για πιθανά ΑΕΙ της Πόλης που θα μπορούσαν να σπουδάσουν, η Οι.Ομ.Κω. θα παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες. Στις/ους επιλεγέντες θα χορηγηθεί υποτροφία για την κάλυψη των εξόδων τους σε σημαντικό βαθμό.

Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών

Πρόγραμμα Υποτροφιών για Μεταπτυχιακές Σπουδές σε ΑΕΙ της Κωνσταντινούπολης

Υποβολή υποψηφιότητας

Όνοματεπώνυμο :

ΑΕΙ/Τμήμα προπτυχιακών σπουδών:

Αναμενόμενη ημερομηνίας αποφοίτησης:.....

Έτος γέννησης:.....

Παρακαλούμε να επισυνάψετε την αναλυτική κατάσταση βαθμολογίας σας.

Επιστημονικό αντικείμενο που επιθυμείτε να συνεχίσετε μεταπτυχιακές σπουδές:

.....

Έχετε υπόψη ΑΕΙ στην Κωνσταντινούπολη που διαθέτει μεταπτυχιακές σπουδές στα θέματα ενδιαφέροντος σας:

Δηλώστε αν ενδιαφέρεστε για σπουδές σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό σε ΑΕΙ της Κωνσταντινούπολης:

.....

Έχετε συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο για το Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ της Οι.Ομ.Κω.; Αν όχι παρακαλώ ζητήστε να σας αποσταλεί στέλνοντας το email: nnap@otenet.gr

Στοιχεία επικοινωνίας:

Τηλέφωνα:

Email:

Ταχυδρομική διεύθυνση:

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΨΙΣΤΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε΄ ΤΟΥ ΑΠΟ ΣΜΥΡΝΗΣ

«Η εξαιρετική προσφορά στην Ορθοδοξία και το Γένος του
Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄»

Ομιλία του Γενικού Γραμματέα της Οι.Ομ.Κω.

Νικολάου Αναγνωστόπουλου

Στην Διαδικτυακή εκδήλωση της Οι.Ομ.Κω. την 10-4-2021

Η ταύτιση των δύο εννοιών, Εκκλησία και Πολιτεία, ξεκινάει από τους βυζαντινούς χρόνους και γιγαντώνεται κατά την μακρά Τουρκοκρατία, αφού η Εκκλησία, ελλείψει πολιτικής αρχής με την πολιτική πτώση του Βυζαντίου, καθίσταται αυτή η πολιτική, η Εθναρχική, η του Γένους αρχή, προστάτης και υπερασπιστής του υποδούλου Γένους και από αυτήν ξεκινούν και τελειώνουν τα πάντα.

Η ταύτιση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας είναι μοναδικό παράδειγμα ταυτίσεως πολιτικής και θρησκευτικής έννοιας στην Ευρώπη.

Η Εκκλησία διατήρησε το κοινοτικό και κοινωνικό σύστημα του Βυζαντίου, μέχρι που ο Όθωνας επεδίωξε την οργάνωση της Εκκλησίας με βάση τα δυτικά πρότυπα και διέλυσε την πλειοψηφία των Μοναστηρίων.

Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κατέλαβε την θέση του χαμένου αυτοκράτορος με έμβλημα τον δικέφαλο αετό και το Πατριαρχείο καθίσταται κράτος εν κράτει στην ευρεία Οθωμανική αυτοκρατορία. Και το γένος εσώθη υπό την σκέπη της Εκκλησίας και το Πατριαρχείο κατέστη σύμβολο ενώσεως στις ιδέες της πίστεως και της πατρίδος ως κέντρο εθνικής περισυλλογής. Αυτό ήταν το υπεύθυνο εθνικό κέντρο έναντι του Οθωμανού κατακτητή, εκμεταλλεόμενο και τα παραχωρηθέντα υπό του Μωάμεθ Πορθητή προνόμια στον πρώτο Πατριάρχη του Γένους Γεννάδιο Σχολάριο.

Τους Χριστιανούς ένωνε η πίστη, η οποία σφυρηλατούσε και την εθνική συνείδηση, καθ' όσον η Εκκλησία διεκράτησε την πνευματική ελευθερία των ελευθέρων Ελλήνων, αναζωογόνησε την εθνική παράδοση και κρυφίως η φανερώς ενίσχυε το όραμα της ελευθερίας.

Κατάθεση στεφάνου την 10^η Απριλίου 2021 από την
Οι.Ομ.Κω. στον ανδριάντα του Αγίου Γρηγορίου Ε΄
Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως στα προπύλαια
του Εθνικού Καποδιστριακού Παν. Αθηνών

Από την Εκκλησία εκπορεύονταν η πνευματική και εθνική αναγέννηση και φυσικά αυτή πλήρωνε πρώτη σταυρούμενη την Οθωμανική εκδίκηση.

Μέγιστος ήταν ο ρόλος της Εκκλησίας στην ανάπτυξη της παιδείας όλη σχεδόν η ιστορία της νεοελληνικής παιδείας αρχή και τέλος έχει την Εκκλησία: λόγιοι, σχολεία, χειρόγραφα, βιβλία, πνευματική κίνηση εκκινεί και τερματίζει σε αυτήν. Από την Μεγάλη του Γένους Σχολή ως το κοινό σχολείο του τελευταίου χωρίου του ευρύχωρου Ελληνισμού η Εκκλησία είναι παρούσα ως κινητήριος δύναμη.

Ακόμη και ο αντί κληρικαλιστής διαφωτιστής Αδαμάντιος Κοραής δέχεται ότι οι περισσότεροι διδάσκαλοι «των ευρωπαϊκών μαθήσεων» ήσαν ιερωμένοι.

Ο Πατριάρχης Γρηγόριος γεννήθηκε στην Δημητσάνα το 1745 από φτωχούς γονείς. Κατά την βάπτισή του έλαβε το όνομα Γεώργιος. Η φιλομάθεια του τον οδήγησε στην σπουδή. Τα πρώτα του γράμματα διδάχθηκε στην γενέτειρά του από τον διδάσκαλο Ιερομόναχο Μελέτιο, θείο και ανάδοχό του και από τον Ιερομόναχο Αθανάσιο Ρουσόπουλο.

Κατόπιν στα είκοσί του χρόνια πήγε στην Αθήνα και μαθήτευσε για δύο χρόνια κοντά στον μεγάλο διδάσκαλο Δημήτριο Βόδα.

Από την Αθήνα το 1767 πήγε στην Σμύρνη και παρέμεινε κοντά στον θείο του Εκκλησιάρχη Μελέτιο, παρακολουθώντας μαθήματα στην Ευαγγελική Σχολή όπου και έλαμψε με την επιμέλεια, σεμνότητα και ευλάβεια του. Ήταν φύση όχι μόνο φιλομαθής αλλά και ασκητική. Αναθρεμμένος σε κλίμα παραδοσιακό-ησυχαστικό, ακολούθησε το χάρισμα του και στράφηκε στον μοναχικό βίο. Την αγάπη του για τον μοναχισμό ενίσχυσε η περίφημη Μονή Φιλοσόφου στην πατρίδα του και η από παιδική ηλικία σχέση του μαζί της.

Στην συνέχεια έφυγε για την Πάτμο, όπου άκουσε μαθήματα φιλοσοφικής από τον Δανιήλ τον Κεραμέα. Από την Πάτμο, πήγε για λίγο σε κάποια Μονή των Στροφάδων, όπου εκάρη μοναχός με το όνομα Γρηγόριος και ξαναγύρισε στην Πάτμο.

Παρατηρώντας τις αρετές του, ο Μητροπολίτης Σμύρνης Προκόπιος που ήταν Μεσσήνιος και τον υπεραγαπούσε, τον καλεί και τον αναδεικνύει σε Διάκονο, Αρχιδιάκονο, πρεσβύτερο και τέλος Πρωτοσύγκελο του.

Με την άνοδο του Προκοπίου στον πατριαρχικό θρόνο της Κωνσταντινούπολης το 1784, ο Γρηγόριος εξελέγη μητροπολίτης Σμύρνης, διαδεχόμενος τον Προκόπιο στην ιστορική αυτή μητρόπολη. Μέλημά του ως μητροπολίτης Σμύρνης, σημειώνει ο Κωνσταντίνος Οικονόμος, να ευαρεστήσει με τη ποιμαντική του δράση τον Θεό. Ανεγείρει μεγαλοπρεπείς ναούς και τους καθιστά κέντρα προσευχής και λατρείας σε μια δύσκολη για τον Ελληνισμό

Η Λάρνακα του Αγίου Γρηγορίου Ε΄ Πατριάρχου στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Την 10^η Απριλίου 2021 με την συμμετοχή εκπροσώπων της Ο.Ο.Μ.Κ.ω. και της Αδελφότητας Δημητσανιτών εψάλη Δέηση.

περίοδο. Άπαντες στην Σμύρνη ομολογούσαν ότι ήταν σεμνός, λιτοδίαιτος, ταπεινός και δραστήριος σε όλα του τα έργα. Ήταν όμως και άκαμπτος στις ιδέες του και δρούσε με αποφασιστικότητα. Επί δεκατρία συναπτά έτη, διέχεε την ειρήνη και την ομόνοια από τον Μητροπολιτικό Θρόνο Σμύρνης, μεριμνώντας για την μεταλαμπάδευση του Φωτός και της Αρχέγονης Αρετής.

Περί το 1782, ο Γρηγόριος μεταφράζει και εκδίδει στην Βενετία τους περί ιεροσύνης λόγους του Χρυσοστόμου.

Το 1797, αυτόν τον άνδρα προσκάλεσαν για Ποιμενάρχη της Εκκλησίας, με την ελπίδα ότι με την αυστηρώς εκκλησιαστική του ζωή και την αστείρευτη ενέργειά του, θα ωφελούσε το Γένος. Και όχι αδικώς.

Τρεις φορές ανέβηκε στον Πατριαρχικό θρόνο, και τις τρεις φορές εκθρονίστηκε. Τις δύο φορές εστάλη εξόριστος στο Άγιο Όρος, την τρίτη φορά οδηγήθηκε στην αγχώνη. Εν τούτοις, πρόλαβε να κάνει πράξη τόσα, όσα λίγοι εκ των ανελθόντων στο Πατριαρχικό Αξίωμα κατάφεραν.

Την πρώτη πατριαρχεία, μετά από έναν χρόνο ή δυσαρεστημένη Πύλη τον καθαιρεί. Θεωρήθηκε από την Πύλη ανίκανος να διατηρήσει την υποταγή των λαών κάτω από τον Τουρκικό ζυγό, καθαιρέθηκε τον Δεκέμβριο 1798 και εξορίστηκε στο Άγιο Όρος, όπου παρέμεινε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1806, γενόμενος διδάσκαλος και σύμβουλος των μοναχών.

Την δεύτερη πατριαρχεία, τον Σεπτέμβριο του 1806 επί Σουλτάνου Σελίμ ανακλήθηκε στον Πατριαρχικό θρόνο και παρέμεινε μέχρι τον Δεκέμβριο του 1808 που απελάθηκε και πάλι. Πήγε στην Πριγκηπόνησσο σαν εξόριστος, ασχολήθηκε με διάφορες μελέτες και έπειτα πήγε πάλι στο Άγιο Όρος.

Στις 14/12/1818 κλήθηκε για τρίτη φορά ο Γρηγόριος στον Οικουμενικό θρόνο όπου παρέμεινε μέχρι τις 10 Απριλίου 1821.

Παρά το σύντομο της πατριαρχίας του συνολικά 6 χρόνια, τις περιπέτειές του και τους δύσκολους καιρούς, ο Γρηγόριος ανέπτυξε σημαντική δράση. Την αγάπη του για την παιδεία και τον φωτισμό του Γένους μέχρι το μαρτύριό του δείχνουν οι σωζόμενες Εγκύκλιοί του. Παράλληλα έδινε διέξοδο στα θεολογικά ενδιαφέροντα του, προσανατολίζοντας τα στο διαφωτισμό του ποιμνίου του, τοποθετώντας όμως το διαφωτιστικό του έργο στα πλαίσια της ελληνορθόδοξης ρωμαϊκής παράδοσης, που καθορίστηκαν από τους Αγίους Πατέρες. Προσπαθεί έτσι να εκλαϊκεύσει την πατερική γνώση για να στηρίξει την πίστη.

Ο Γρηγόριος, βλέποντας ότι ή πατριαρχική οικία ήταν ακατοίκητος και σαθρή και ότι οι Πατριάρχες διέμεναν σε νοικιασμένες οικίες, αμέσως αποφάσισε την εκ βάθρων ανοικοδόμηση του Πατριαρχείου. Και όταν του είπαν οι πρόκριτοι αρχιερείς ότι δεν υπήρχε το αναγκαίο αργύριον για τέτοιες δαπάνες, είπε: Αρκεί και θέλει περισσεύει.

Με σουλτανική άδεια, ξεκίνησε το έργο υποχρεώνοντας αρχιερείς, ηγουμένους, ιερείς και διακόνους -από όλη την επικράτεια- να συνεισφέρουν τόσα, ώστε όταν ολοκληρώθηκαν οι εργασίες, υπήρχε και περίσσευμα.

Δεν σταμάτησε εκεί. Επισκέυασε και ευπρέπισε τους Ναούς. Έσωσε με την ευφυΐα του τους Σουλιώτες από τον αιμοβόρο Αλή Πασά. Κατόρθωσε να αποδοθούν στα μοναστήρια τα παλαιά τους προνόμια, και μερίμνησε για την ανασύσταση του καταργηθέντος τυπογραφείου. Μερίμνησε για την έκδοση Ελληνικών βιβλίων. Το Πατριαρχικό Τυπογραφείο λειτούργησε με άδεια σουλτανική και υπό καθεστώς λογοκρισίας κατάφερε να διαχύσει Φώς, τυπώνοντας σπουδαία Συγγράμματα. Την εξήγηση των ομιλιών του Μεγάλου Βασιλείου σε απλή γλώσσα, την Επιτομή Διδασκαλίας περί Αρετών και κακιών, εκ της Ηθικής του Αριστοτέλους, καθώς και μία πολυσέλιδο Πατριαρχική εγκύκλιο μέσω της οποίας προέτρεπε Μητροπολίτες, Αρχιεπισκόπους, Επισκόπους και εν γένει τους κληρικούς, όπως και τους προεστούς, δημογέροντες, προκρίτους και λοιπούς, να υποστηρίξουν διά παντός εφικτού μέσου τα υπάρχοντα σχολεία και την σύσταση νέων.

Κατά τις τρεις πατριαρχίες του εκδίδει πλήθος τόμων, σιγιλίων, εγκυκλίων, επιστολών που αποβλέπουν στην ευστάθεια της Εκκλησίας. Υποδειγματική θα είναι η σταθερή προσήλωση του στους ιερούς κανόνες και την εκκλησιαστική παράδοση. Οργανώνει την λειτουργία της Συνόδου του πατριαρχείου, μεριμνά για την παιδεία και το ήθος των εισερχομένων στον κλήρο, όντας ο ίδιος υψηλό παράδειγμα ασκητικού βίου, σε σημείο που να προκαλεί για αυτό αντιδράσεις. Επιδεικνύει παράλληλα θαυμαστή σύνεση και αξιοπρέπεια απέναντι στους κρατούντες. Τα οικονομικά προβλήματα του θρόνου τράβηξαν την προσοχή του. Έλυσε με επιτυχία το χρονίζον ζήτημα των Κολλυβάδων, ρύθμισε την λειτουργία των Ναών, ενδιαφέρθηκε για τα ληξιαρχικά βιβλία και το Κιβώτιο του Ελέους, έλαβε εύστοχες αποφάσεις για τους γάμους, τα διαζύγια, τους αρραβώνες και τις προικοδοσίες.

Ο Γρηγόριος Ε΄ ζούσε στην Κων/λη, στην ίδια πόλη με το σουλτάνο και όχι σε κάποια πόλη της Δυτικής Ευρώπης. Ο Πατριάρχης έπρεπε να κρατήσει ισορροπίες. Πρέπει να λάβουμε υπόψη το κλίμα εκείνου του καιρού που είχε απλώσει, ζοφερό, πάνω από τους λαούς η Ιερά Συμμαχία των «ελέω Θεού» βασιλιάδων, το οποίο ήταν εχθρικό προς κάθε ξεσηκωμό. Πρέπει «να μπούμε στο πετσί» της εποχής. Όλα αυτά ο Γρηγόριος τα διέβλεπε, γιατί δεν ήταν μόνο η αναμφισβήτητη συντηρητικότητά του που τον κρατούσε αντίθετο και μακριά από τις νεωτερικές ιδέες και τα φιλελεύθερα κινήματα του καιρού, αλλά και η οξυδέρκειά του που τον βοηθούσε να εκτιμήσει ρεαλιστικά τις φοβερές συνέπειες της αποτυχίας ενός κινήματος.

Όμως, την άμεση σύνδεση και σχέση του Γρηγορίου με τη Φιλική Εταιρεία δεν την υποστήριξε μόνον ο Ιωάννης Φιλήμων. Την υποστήριξε και ο συνιδρυτής της Φιλικής Εταιρείας, Εμμανουήλ Ξανθός, ο οποίος στα Απομνημονεύματα του αναφέρει ότι ο Ιωάννης Φαρμάκης, περνώντας από το Άγιο Όρος «κατήχησεν και τον αιίδιμον πατριάρχη Γρηγόριον». Ο Φιλήμων διαβεβαιώνει, μάλιστα πως η πληροφορία για την «κατήχηση» του Γρηγορίου στη Φιλική Εταιρεία προερχόταν από τον ίδιο το Φαρμάκη.

Σύμφωνα λοιπόν με τη μαρτυρία του Φαρμάκη, την οποία επιβεβαιώνει τόσο ο Φιλήμων, όσο και ο Ξανθός, ο Γρηγόριος έδειξε πολύ μεγάλο ενθουσιασμό για τους στόχους και τους σκοπούς της Φιλικής Εταιρείας. Όμως, αρνήθηκε να καταστεί επίσημα μέλος της, διότι, όπως πολύ ορθά επισήμανε, ο ίδιος, αν ανακαλυπτόταν το όνομά του στα βιβλία της Εταιρείας, θα κινδύνευε να υποστεί όχι μόνον ο ίδιος, αλλά ολόκληρο το έθνος, φοβερές συνέπειες: «Εμένα μ' έχετε που μ' έχετε, αν ποτέ αποκαλυφθεί εις τα βιβλία της Εταιρείας το όνομά μου, είναι βέβαιον ότι τότε θα διακινδυνεύσει από τον τύραννον ολόκληρο το ελληνικόν έθνος» και συνέστησε στο Φαρμάκη: «Να προσέξουσι πολύ // οι εταίροι μήπως βλάψωσιν αντί να ωφελήσωσι την Ελλάδα».

Κι ενώ οι κορυφαίοι ξένοι ιστορικοί της Επανάστασης του 19ου αιώνα αποδέχτηκαν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, την εμπλοκή του πατριάρχη Γρηγορίου Ε' στην ελληνική Επανάσταση η ελληνική εθνικιστική ιστοριογραφία επέλεξε να πράξει ακριβώς το αντίθετο.

Το πρωί της 1^{ης} Μαρτίου 1821 έφτασε στον Ρώσο πρέσβη στην Κωνσταντινούπολη έκτακτος ταχυδρόμος από την Μολδαβία, ο οποίος τον ενημέρωσε για την Επανάσταση που είχε κηρύξει εκεί ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στις 22 Φεβρουαρίου. Αμέσως, ο Στρογανώφ, την ίδια μέρα, κοινοποίησε τα πάντα στην τουρκική κυβέρνηση, η οποία, το ίδιο απόγευμα, πήρε τις σχετικές ειδήσεις και από τους δικούς της ταχυδρόμους.

Μόλις ο σουλτάνος έμαθε τα νέα της Επανάστασης, την επόμενη μέρα, 2 Μαρτίου κάλεσε αμέσως τον πατριάρχη και είχε μαζί του μακρότατη συζήτηση πέντε ωρών. Αλλά, παρά τα όσα του είχε πει ο σουλτάνος αυτές τις πέντε ώρες, οι μέρες συνέχιζαν να κυλάνε και ο πατριάρχης εξακολουθούσε να παραμένει προκλητικά αδρανής, χωρίς να παίρνει κανένα εκκλησιαστικό μέτρο ενάντια στην Επανάσταση της Μολδοβλαχίας και τους πρωτεργάτες της, τον Αλέξανδρο Υψηλάντη και τον Μιχαήλ Σούτσο.

Τότε, ο σουλτάνος, διαπιστώνοντας ότι ο πατριάρχης τον εμπαιίζει, αποφάσισε να αναλάβει δράση ο ίδιος. Έτσι, στις 11 Μαρτίου, έντεκα ολόκληρες μέρες μετά, αποφάσισε να εκδώσει ένα διάταγμα, με το οποίο «προέτρεπε» τον πατριάρχη να προβεί στην έκδοση αφορισμού. Το διάταγμα του σουλτάνου διαβιβάστηκε από τον Γρηγόριο ενώπιον όλων των κορυφών του γένους, μέσα στον πατριαρχικό ναό.

Θέλοντας ο πατριάρχης και η Σύνοδος να περιορίσουν τις συνέπειες αυτού του αφορισμού στις ελάχιστες δυνατές, τον συνέταξαν με τη μορφή χειρόγραφης πατριαρχικής και συνοδικής επιστολής, την οποία απηύθυναν προς έναν και μόνο μητροπολίτη, τον Μολδαβίας Βενιαμίν και το ποίμνιο του. Ο πατριάρχης υπολόγιζε βέβαια πως η αργή διακίνηση της εκτενέστατης αφοριστικής επιστολής μέσω των πατριαρχικών εξάρχων και η χρονοβόρα χειρόγραφη αναπαραγωγή της σε όλα τα απαιτούμενα αντίγραφα, θα καθυστερούσε πολύ τη διάδοση της, πάντοτε μέσα στα όρια της Μητρόπολης Μολδαβίας και μόνο.

Έτσι, η κατασκευή αυτού του πρώτου αφορισμού διενεργήθηκε στις 11 Μαρτίου, σε απλή συνεδρίαση της Πατριαρχικής Συνόδου, δηλαδή αμέσως μετά τη δημόσια ανάγνωση του σουλτανικού διατάγματος. Και όλα αυτά, χωρίς να δοθεί η παραμικρή δημοσιότητα. Και συντάχτηκε με τόση προχειρότητα ο συγκεκριμένος αφορισμός, ώστε να υπογράψουν ένα τόσο επίσημο έγγραφο ανύπαρκτοι μητροπολίτες, ακόμη από ανύπαρκτες Μητροπόλεις. Κράτησε μάλιστα ο Γρηγόριος τη σύνταξη αυτής της αφοριστικής επιστολής τόσο μυστική, ώστε δεν πληροφορήθηκε την ύπαρξη της κανείς απολύτως. Ούτε οι πιο επίσημοι Έλληνες του Φαναρίου, οι ηγέτες όλου του γένους, ούτε οι ανταποκριτές των μεγάλων ευρωπαϊκών εφημερίδων στην Κωνσταντινούπολη, παρόλο που είχαν μάθει τα σχετικά με την αποστολή του σουλτανικού διατάγματος και τη δημόσια ανάγνωση του.

Όμως, όλα αυτά δεν διέλαθαν της προσοχής της Υψηλής Πύλης, η οποία, όταν παρέλαβε το αντίγραφο του αφορισμού αντιλήφθηκε πως το Πατριαρχείο την είχε για μια ακόμη φορά εξαπατήσει. Τότε, απαίτησε τη σύνταξη ενός ακόμη, δεύτερου κατά σειρά, αφορισμού, ο οποίος πλέον θα απευθυνόταν σε όλο, ανεξαιρέτως, το ποίμνιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και θα τυπωνόταν σε μονόφυλλο, ώστε να μπορεί να αναπαραχθεί αμέσως στα εκατοντάδες αντίτυπα που θα ήταν απαραίτητα. Έτσι, στις 20 Μαρτίου, Δ΄ Κυριακή των Νηστειών, συντάχθηκε ο δεύτερος κατά σειρά αφορισμός.

Αφορισμός ο οποίος, αυτή τη φορά, υπογράφηκε και εκφωνήθηκε την ώρα της κυριακάτικης λειτουργίας «μετά στόμφου και κρότου, μετά παντός του λαού». Κι επειδή δεν ήθελε να εμπαιχθεί για μια ακόμη φορά, η Πύλη φρόντισε να αναλάβει τη διανομή του αφορισμού σε όλη την αυτοκρατορία η ίδια, μέσω των «τατάρων», των εφίππων αυτοκρατορικών ταχυδρόμων.

Αλλά ο πατριάρχης και οι συνοδικοί αρχιερείς επέδειξαν και πάλι ιδιαίτερα μεγάλη τόλμη καθώς, σε αυτόν το δεύτερο αφορισμό δεν χρησιμοποίησαν πλέον το σύνθετο αφοριστικό τύπο, με «όλο εκείνο το «κομβολόγιο των αρών» που προκαλούσαν φρίκη και αποτροπιασμό στους πάντες». Ανέσυραν από τη λήθη και χρησιμοποίησαν τον απλό αφοριστικό τύπο, που ήταν τότε σχεδόν ολοκληρωτικά εξαφανισμένος, ο οποίος

δεν περιείχε καμία από εκείνες τις φριχτές και αποτρόπαιες κατάρες της σύνθετης και εκτεταμένης μορφής.

Έτσι, το δεύτερο και δημόσιο αφοριστικό κείμενο δεν ήταν τίποτε άλλο, παρά ένα «φλύαρο κείμενο με πολλές μεγαλοστομίες». Επιπλέον, σε κανένα από τους δύο συνοδικούς αφορισμούς δεν αποκαλούνται οι δύο επαναστάτες που αφορίζονται ονομαστικά, όπως αποκαλούνταν οι αφορισμένοι σε όλα ανεξαιρέτως τα αφοριστικά κείμενα μέχρι τότε. Δηλαδή με το επίθετο «κακός» ως πρώτο συνθετικό στα ονόματα τους: Κακοαλέκος ή Κακομιχάλης. Αντίθετα, πάντοτε αναφέρονται ως Αλέξανδρος και Μιχαήλ και μόνον.

2 Απριλίου 1821. Φθάνει στην Κωνσταντινούπολη ή είδηση για την Επανάσταση στην Πελοπόννησο. Αρχίζει εκ νέου ή σφαγή, ή λεηλασία, ή βεβήλωση των εκκλησιών, οι αποκεφαλισμοί.

Σε όσους παρακαλούσαν τον Γρηγόριο να φύγει για να σωθεί, εκείνος, γαλήνιος, απαντούσε:

Προτρέποντάς με σε φυγή, ματαιοπονείτε. Η φυγή μου θα διπλασιάσει την μανία των Τούρκων και κατά συνέπεια των αριθμό των θυμάτων, ενώ ο θάνατός μου θα δώσει ζωή στον Ιερό μας Αγώνα. Αποθνήσκω ήσυχος υπέρ της Σωτηρίας του Έθνους.

Με σταθερότητα και ηρεμία παραδόθηκε στην Θεία Πρόνοια. Έχοντας προ των οφθαλμών του τον θάνατο, με αταραξία καρδιάς, εκτελούσε τα καθήκοντά του καθ' όλη την διάρκεια της Εβδομάδος των Παθών.

Εμψύχωνε τους πιστούς με αυταπάρνηση και πάντοτε σφράγιζε τους λόγους του διά του παραδείγματος των μαρτύρων του Γένους.

Κατά τον Όρθρο της 10^{ης} Απριλίου του 1821, κατά την επιβεβλημένη -και τότε- συνήθεια λειτούργησε με λίγους αρχιερείς. Όταν ο Βεζίρης με δύο χιλιάδες στρατιώτες περικύκλωσε το Πατριαρχείο, εκείνος ατάραχος, φόρεσε τα αρχιερατικά άμφια, ετοίμασε την αναίμακτο θυσία και μνημόνευσε τους κεκοιμημένους φίλους και εχθρούς. Κοινωνήσε των αχράντων μυστηρίων και ευλόγησε άπαντες.

Μετά την τέλεση της Πασχαλινής Θείας Λειτουργίας, και κατά την 10^{ην} πρωινή, συνελήφθη μέσα στο Πατριαρχείο από τους Τούρκους. Οι δήμιοι τον οδήγησαν στις φυλακές, όπου τον υπέβαλαν σε φρικτά βασανιστήρια. Τον οδήγησαν δεμένο στην αποβάθρα του Φαναρίου και από εκεί στην μεσαία Πύλη του Πατριαρχείου, όπου θανατώθηκε δια απαγχονισμού. Τρεις ημέρες έμεινε κρεμασμένο το σώμα του. Οι θηριώδεις αλαλαγμοί και κραυγές των Οθωμανών κατέπνιγαν τους θρήνους των Χριστιανών που έφριτταν στην θέα του Εθνομάρτυρος. Κατόπιν παραδόθηκε το σκήνωμα στον όχλο και απερρίφθη στην θάλασσα από Ιουδαίους που αλαλάζοντας το έσυρε πάλι μέχρι την αποβάθρα του Φαναρίου. Εκεί τον παρέλαβαν οι δήμιοι και αφού τρύπησαν όλο το σώμα του, έδεσαν στον λαιμό του ογκολίθους και τον πέταξαν μέσα στον Κεράτιο κόλπο.

Η Θεία Πρόνοια όμως θέλησε να δοξάσει τον Εθνομάρτυρα. Την νύχτα, ο Κεφαλλονίτης караβοκύρης Νικόλαος Σκλάβος τον ανέσυρε από τα νερά του Βοσπόρου και τον μετέφερε στην Οδησό. Εκεί απεδόθησαν οι προσήκουσες τιμές στον Πατριάρχη του Γένους. Εκηδεύθη και ετάφη στον Ελληνικό Ναό της Αγίας Τριάδος. Στην Πεντηκονταετία από την κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης, τα λείψανα του Οικουμενικού Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε' μεταφέρθηκαν στην Μητέρα Ελλάδα. Έκτοτε φυλάσσονται στην μαρμαρίνη περίβλεπτο λάρνακα διά χειρός Λυσάνδρου Καυταντζόγλου εντός του Μητροπολιτικού Ναού των Αθηνών.

Η Μέση Πύλη του Πατριαρχείου, παραμένει σφραγισμένη μέχρι και σήμερα, εις ένδειξη πένθους.

Ο απόηχος από το μαρτυρικό θάνατο του Οικουμενικού Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε' προκάλεσε μεγάλη αίσθηση στους χριστιανικούς λαούς της Ευρώπης, οι οποίοι δεν ήταν και τόσο ενήμεροι όλοι τους για τις φρικαλεότητες της τουρκικής δουλείας και προκάλεσε τη συμπάθειά τους προς το αγωνιζόμενο για την ελευθερία του ελληνικό έθνος. «Το σχοινί του Πατριάρχη» έγινε κινητήρια δύναμη για τους αγωνιστές και γιγάντωσε την ορμή τους, γεγονός που και οι ίδιοι οι Τούρκοι ομολογούν.

Όπως φαίνεται η τουρκική ιστοριογραφία παραδέχεται ότι ο θάνατος του Γρηγορίου ωφέλησε τον Ελληνικό Αγώνα διπλά, η δική μας, απ' όσα, ενδεικτικά μάλλον, εκθέσαμε σ' αυτή μας τη μονογραφία, παρουσιάζεται διχασμένη.

Άποψή μας είναι ότι ο Γρηγόριος ποτέ δεν εργάστηκε εναντίον του ετοιμαζόμενου Αγώνα. Δεν τον πρόδωσε. Έμεινε πιστός στη θέση του, κοντά στο λαό του, κι όταν ακόμη μπορούσε να σώσει το κεφάλι του.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

**ΣΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΨΙΣΤΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε' ΤΟΥ ΑΠΟ ΣΜΥΡΝΗΣ
«ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ 1821
ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ»**

Μπορείτε να δείτε την εκδήλωση στον σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/watch?v=kWwc-DUAEco>

Εκδήμια του Γέροντα Μητροπολίτη Νικαίας Κωνσταντίνου

Εκδήμησε εις Κύριος σε ηλικία 92 ετών ο Μητροπολίτης Γέρων Νικαίας Κωνσταντίνος, Η Εξόδιος Ακολουθία του τελέστηκε το μεσημέρι της Δευτέρας 12 Απριλίου στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου.

Ο αείμνηστος ιεράρχης Κωνσταντίνος (Χαρισιάδης) γεννήθηκε στη Χαλκηδόνα της Κωνσταντινούπολης στις 23 Ιουλίου 1929 όπου και μαθήτευσε στα σχολεία της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας. Καταγόταν από το χωριό Βήσσανη της Ηπείρου. Αποφοίτησε από τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης το

1950. Διάκονος χειροτονήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 1950 από τον Μητροπολίτη Δέρκων Ιάκωβο και Πρεσβύτερος στις 22 Απριλίου 1956 από τον Μητροπολίτη Ικονίου Ιάκωβο. Υπηρέτησε ως Διάκονος της Κοινότητας Αγίου Γεωργίου Μακροχωρίου της Μητροπόλεως Δέρκων (1950-1952) και στη συνέχεια ως Αρχιδιάκονος της Μητροπόλεως Δέρκων (1952-1953). Στις 15 Νοεμβρίου 1966 διορίστηκε καθηγητής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Στις 16 Ιανουαρίου 1972 χειροτονήθηκε στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι τιτουλάριος Επίσκοπος Απολλωνιάδος, Βοηθός Επίσκοπος της Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως. Την χειροτονία τέλεσε ο Μητροπολίτης Χαλκηδόνας Μελίτων, συμπαραστατούμενος από τους Μητροπολίτες Λαοδικείας Μάξιμο, Ροδοπόλεως Ιερώνυμο, Ειρηνοπόλεως Συμεών και Κολωνείας Γαβριήλ. Διετέλεσε Αρχιερατικώς Προϊστάμενος της Περιφέρειας Ταταούλων από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούλιο του 1972 και Μ. Πρωτοσύγκελλος των Πατριαρχείων από τον Ιούλιο του 1972 μέχρι τον Μάρτιο του 1974. Στις 26 Μαρτίου 1974 εξελέγη Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων και στις 15 Μαρτίου 1977 Μητροπολίτης Δέρκων. Στις 29 Αυγούστου 2011 εξελέγη Μητροπολίτης Νικαίας.

Ο αείμνηστος διακρινόταν για το σπινθηροβόλο του πνεύμα και την μεγάλη του αφοσίωση στην Ορθοδοξία με τις οποίες υπηρέτησε πολλά χρόνια την Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία.

Εκδημία του Μητροπολίτη Συνάδων Διονυσίου

Την Τετάρτη 14 Απριλίου 2021 εκοιμήθη ο Μητροπολίτης Συνάδων Διονύσιος Σακάτης σε ηλικία 75 ετών, ο οποίος τα τελευταία χρόνια υπέφερε από προβλήματα υγείας και νοσηλευόταν στην οικία του. Ο θάνατός του προκάλεσε μεγάλη θλίψη και συγκίνηση στο Φανάρι, στην ομογένεια της Πόλης και στο εξωτερικό. Ο μακαριστός Ιεράρχης κατά κόσμο Χαράλαμπος Σακάτης γεννήθηκε στην Πρίγκηπο στις 4 Σεπτεμβρίου του 1946 από γονείς τον Δημήτριο και τη

Μαρία. Τα πρώτα γράμματα διδάχθηκε στην Αστική Σχολή Πριγκήπου. Στη συνέχεια ενεγράφη στο γυμνασιακό τμήμα της Μεγάλης του Γένους Σχολής. Ακολούθως σπούδασε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Χειροτονήθηκε διάκονος στη Μητρόπολη Πριγκηποννήσων από τον Μητροπολίτη Πέργης Ευάγγελο (1970-2018). Διετέλεσε από 7 Μαΐου του 1972 έως 1 Δεκεμβρίου του 1989 αρχιδιάκονος και ιεροκήρυκας της Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων. Στις 1 Δεκεμβρίου του 1989 κλήθηκε από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Δημήτριο (1972-1991) να υπηρετήσει στην Πατριαρχική Αυλή. Στις 24 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους χειροτονήθηκε πρεσβύτερος από τον Μητροπολίτη Λύστρων Καλλίνο (1970-1979, 1985-2014) στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι και διορίστηκε Μέγας Αρχιμανδρίτης του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Στις 5 Σεπτεμβρίου του 1996 η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου τον εξέλεξε παμψηφεί Επίσκοπο της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Επισκοπής Συνάδων. Στις 15 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους τελέστηκε η χειροτονία του στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου από τον Μητροπολίτη Δέρκων Κωνσταντίνο (1977-2011) μετέπειτα Νικαίας (2011-2021), συμπαραστατούμενος από τους Μητροπολίτες Τυάνων Φίλιππο (1984-1997), Σελευκείας Κύριλλο (1985-2002) μετέπειτα Ίμβρου και Τενέδου (2002-2020) και νυν Μοσχονησίων (2020-), Φιλαδελφείας Μελίτωνα (1990-) και Σεβαστείας Δημήτριο (1990-2018) νυν Γέροντα Πριγκηποννήσων (2018-). Από το 2002 έως το 2015 του ανετέθη η Αρχιερατική Προϊσταμενία της Περιφέρειας Φαναρίου-Κερατίου Κόλπου. Στις 7 Ιουλίου του 2015 η Επισκοπή επανήχθη στην τάξη των μητροπόλεων του Οικουμενικού Θρόνου και προήχθη σε ενεργεία Μητροπολίτη.

Ο αείμνηστος Ιεράρχης διακρινόταν για την πίστη του στο Θεό, για την απλότητα και για την ευγένειά του. Ήταν ευθύς χαρακτήρας, υπερασπιστής της αλήθειας, ελεήμων, αγαπητός, φιλικός, κοινωνικός, χαμογελαστός, συζητήσιμος, με χιούμορ και καλλίφωνος. Απέφευγε την επίδειξη και στήριζε αυτούς που ζητούσαν τη βοήθειά του. Υπηρέτησε την Εκκλησία με επιτυχία, όπου και αν του ανατέθηκαν καθήκοντα και κέρδισε την εκτίμηση και το σεβασμό όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτου θρησκευάτος.

International photo contest on the theme:
“Hagia Sophia. The churches of the Wisdom of God
in history and in the world”

The Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (I.A.O.) www.eiao.org, in the context of its activity for the promotion and preservation of the Christian Orthodox culture and in collaboration with the website OrthPhoto.net organizes the third in a row photography contest and invites all interested parties to participate in it.

The purpose of the contest is to highlight the concept of the "Wisdom of God" in the modern world and to promote the temples that have been built in its honor for centuries.

The Church of the Holy Wisdom of God in the City of cities, Constantinople, the “Great Church,” the “Great Monastery,” is a unique monument with a universal character that “belongs to humanity and the world cultural heritage.” Hagia Sophia of Constantinople was the model which was followed by the building of hundreds of churches until today, all over the Orthodox world dedicated to the Wisdom of God. This dynamic that the Wisdom of God, Jesus Christ, has in the Orthodox world, wishes to depict and to describe by the present photo contest.

Contest Prizes

For each of the two areas:

Grand Prize: 500 EUROS

1st Prize: 300 EUROS

2nd Prize: 200 EUROS

3rd Prize: 100 EUROS

Awards

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
Πρόσκληση για Εθελοντική Εργασία
για την Αποδελτίωση των Περιουσιών που Εξαναγκάστηκαν να
Εγκαταλείψουν οι Έλληνες της Ανατολής

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (Οι.Ομ.Κω.) σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) την περίοδο 2017-2020 φωτογράφησε ψηφιακά το Αρχείο των 3.600 περίπου λογιστικών βιβλίων που περιέχουν την καταγραφή των περιουσιών των Ελλήνων που εξαναγκάστηκαν να αποξενωθούν από όλες τις περιοχές της Ανατολής (Πόντος, Δ. Μικρασία, Προποντίδα, Καππαδοκία και όλες τις υπόλοιπες ζώνες της Μικράς Ασίας) και της Ανατολικής Θράκης.

Έχει ήδη αρχίσει η αποδελτίωση καταρχήν των Ευρετηρίων και Μητρώων του υλικού, που αποτελείται από 1114 τόμους και προχωράει με ταχείς ρυθμούς η μεταφορά σε ψηφιακά αρχεία των δεδομένων για τις περιοχές: **Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Ραιδεστός, Μηχανιώνα, Άγκυρα και Οδεμήσιο.**

Με την ολοκλήρωση όλων των περιοχών θα υπάρχει η δυνατότητα αφενός μεν εύκολα να βρίσκει κανείς τις αναγκαστικά εγκαταληφθείσες περιουσίες από τους πρόγονους— πρόσφυγες και αφετέρου να γίνουν πολλές μελέτες για τον Ελληνισμό της Ανατολής. Προσκαλούμε τους εθελοντές που θέλουν να συμβάλλουν στο πολύ σημαντικό αυτό έργο της διάσωσης των ιστορικών τεκμηρίων του Ελληνισμού να αναλάβουν την αποδελτίωση των αρχείων μια ορισμένης περιοχής.

Η όλη εργασία θα γίνεται offline από το σπίτι ή το γραφείο καθενός, αφού του αποσταλεί ηλεκτρονικά το υλικό.

Τα απαιτούμενα προσόντα είναι: ανάγνωση αρχείων pdf και απλή χρήση υπολογιστικών φύλλων (πχ MS Excel).

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούμε να στείλουν μήνυμα εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και εάν επιθυμούν ακόμα και την περιοχή που θέλουν να εργαστούν, στην διεύθυνση nnap@otenet.gr

Δύο Παρεμβάσεις της Οι.Ομ.Κω.

Στο Συμπληρωματικό Συνέδριο Ανθρώπινων Διαστάσεων του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη, 26-27 Απριλίου 2021

**1st Contribution to
Democratic Law-Making: Ensuring Participation - Supplementary Human Dimension
Meeting (SHDM) II, 26 - 27 April 2021**

The Rule of Law needs to include Remedy and Reparations of victim Communities of Past

The Rule of Law can only be effective, if it apprehends those states which violated human rights in the past on a massive scale and obliges them to provide essential remedies towards the victim communities. History has shown, especially in the twentieth century, that in many cases some states used administrative procedures as an excuse to apply their own laws selectively by discriminating minority groups or the groups considered to have diversity from the “model” citizen communities.

If the consequences of massive scale violations of the past are not subject to remedy and reparations measures, the whole system of human rights protection remains a vague, fuzzy and non-effective concept.

The above-mentioned statements are precisely valid in the case of the Greek-Orthodox Minority of Istanbul which was under the protection of the International Lausanne Treaty (1923) and moreover the European Convention of Human Rights which the Republic of Turkey endorsed as early as 1954. However contrary to these protections, throughout the period of 1923-2003, our Minority faced massive scale violations of its human rights. Limiting to the period after 1950, the Minority faced the full-scale Pogrom of 6-7/9/1955 and massive deportations during 1964-66. Moreover, during the period 1962-2003 the Special Committee on Minorities (Azinlik Taali Komisyonu) have orchestrated a series of repressive measures aiming at the massive scale of expatriation of members of our Minority. This Special Committee was abolished in 2004 by the present government of Turkey.

The most severe result of these violations was the complete population depletion of the Greek-Orthodox community living in Istanbul from 125.000 in 1950's to the present of approximately 1.000 persons.

As a Federation we have been raising this fundamental issue with the authorities of the Republic of Turkey. The only effective remedy measure is the support of repatriation to Istanbul, members of young generation which will prevent the complete extinction of our Minority. While we have submitted specific proposals to the authorities of Turkey, the response we received is limited.

We have also raised the same issue with the European Union representation in Turkey, but we see a continuous lack of response not compatible with E.U. foundation principles.

We invite the authorities the of Republic of Turkey to expedite their responses and the E.U. authorities to uphold this fundamental human rights issue.

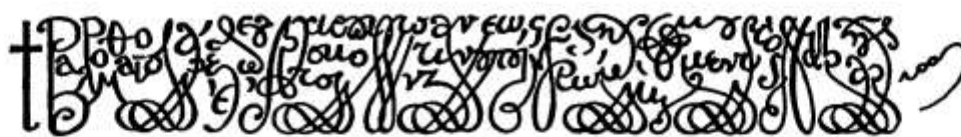
**2nd Contribution to
Democratic Law-Making: Ensuring Participation - Supplementary Human Dimension
Meeting (SHDM) II, 26 - 27 April 2021**

Republic of Turkey recognizes as legal entities related to non-Muslim minorities, contrary what is foreseen by the Treaty of Lausanne (1923), only individually their welfare foundations. Despite what is stated in the Lausanne Treaty and what is foreseen in the relevant law issued in 2008 on welfare foundations, the minorities should elect the administrators of their welfare foundations. However the General Directorate of Welfare Foundations in 2013, under the pretext of issuing of a new regulation of elections, has effectively prohibited the elections to be done. Despite many appeals from non-Muslim minority representatives and submission of draft election regulation the problem is continuing.

Recently an Administrative Court in Ankara cancelled the above-mentioned prohibition of 2013. The extended no-election has caused many problems to the non-Muslim Welfare Foundations which are worsened because of the pandemic of the last year.

We recommend the General Directorate of the Republic of Turkey to take care of all the necessary legal actions so election to take place as son as possible for the non-Muslim Welfare Foundations.

Μνήμη Νικολάου Μαγγίνα

Τῷ Ἐντίμῳ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁμοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτῶν, τέκνοις τῆς ἡμῶν Μετριάτητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοῖς, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Δεξάμενοι τὰς συλλυπητηρίους εὐχὰς ὑμῶν ἐπὶ τῇ αἰφνιδίῳ καὶ προώρῳ ἐκδημίᾳ τοῦ ἀειμνήστου πιστοῦ τέκνου καὶ συνεργάτου Νικολάου Μαγγίνα, ἐκφράζομεν ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς ἡμῶν Μετριάτητος.

Ἐπὶ δεκαετίας, ὁ ἀγαπητὸς Νικόλαος διηκόνησεν ὡς ἐνθουσιώδης καὶ χαρισματικὸς φωτογράφος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς γραφίδος του ὡς δημοσιογράφος, μέλῳς ἰδιαιτέραν εὐαισθησίαν διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς, διὰ τὰ δίκαια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ διὰ τὰ θέματα τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας καὶ τὰς περιπετείας τῆς. Τὰ κείμενά του ἀποπνέουν τὴν ἀγάπην του διὰ τὴν Πόλιν μας καὶ ἀποτυπώνουν τὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν καταγωγὴν του καὶ διὰ τὸν πολιτισμὸν τοῦ Γένους.

Ὁ Νικόλαος Μαγγίνας ἦτο πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Πατριάρχου του, παρῶν εἰς τὰς σημαντικὰς στιγμὰς καὶ τὰ καθοριστικὰ γεγονότα τῆς θητείας ἡμῶν, εἰς τὰς ἱεράς ἀκολουθίας ἐν τῷ Ἱερῷ Κέντρῳ καὶ εἰς τὰ σεβάσματα τῆς Ρωμοσύνης ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, Πόντῳ καὶ Ἀνατολικῇ Θράκῃ, εἰς τὰς ποιμαντικὰς ἐπισκέψεις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ εἰς τὰς διορθοδόξους, διαχριστιανικὰς καὶ διαθρησκευτικὰς συναντήσεις, εἰς τὰ οἰκολογικὰ καὶ λοιπὰ συνέδρια, εἰς ὅλας τὰς ἐπισήμους ἐκδηλώσεις ἀνά τὴν οἰκουμένην καὶ εἰς τὰ καθ' ἡμέραν δρώμενα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, μέ χαμόγελον, ἐπικοινωνιακός, εὐγενής, ἀλάνθαστος καὶ ἀποτελεσματικὸς εἰς τὸ ἀπαθανάτιζειν τὰ καίρια.

Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ τῆς ἀγάπης, τῷ χαρισμαμένῳ ἡμῖν καὶ τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τὸν ἀπροϋποθέτως ἀφοσιωθέντα εἰς τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ Νικόλαον, ὁ ὅποιος ἠγαπάτο καὶ ἐξετιμᾶτο ἐξόχως ὄχι μόνον ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Αὐλῇ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου καὶ ὑπὸ ὄσων τὸν ἐγνώρισαν. Τὸ Φανάριον καὶ ἡ Ὁμογένεια θά τὸν ἐνθυμοῦνται ὡς τὸν «ἰδικόν των ἀνθρωπων», ὁ ὅποιος, διὰ τοῦ φωτογραφικοῦ του φακοῦ «ἔγραψεν ἱστορίαν» καὶ διέσωσε πρόσωπα καὶ γεγονότα, ἀλλὰ καὶ τὴν διάστασιν τοῦ βάθους πραγμάτων.

Βέβαιοι ὅτι ἐκφράζομεν καὶ ὑμᾶς, δεόμεθα τοῦ Κυρίου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὅπως κατατάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ ἐν σκηναῖς δικαίων.

Αἰωνία ἡ μνήμη, τοῦ πολυτίμου συνεργοῦ καὶ ἰσαδέλφου Νικολάου Μαγγίνα.

Ἰβκα' Ἀπριλίου κα'

Ἐπισημειωθεὶς
ὁ Πατριάρχης
Ἐκκλησιᾶς
Κωνσταντινουπόλεως
Ὁρθόδοξος
Ἐπίσκοπος
Ἰσίδωρος
ὁσιῶν ἁγίων Θεῶν εὐχάρις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΖΩΓΡΑΦΙΩΤΩΝ ΝΙΚΟΣ ΚΟΛΜΑΝ ,ΓΡΑΦΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΜΑΘΗΤΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΟΜΟΓΑΛΑΚΤΟ ΜΑΣ ΑΔΕΛΦΟ ΝΙΚΟ ΜΑΓΓΙΝΑ..

Πέρασαν 9 μέρες από την κοίμηση του αγαπημένου αδελφού μας Νίκου... παραθέτω ένα σπάραγμα της απροσδόκητης απώλειας Αν μου επιτρέπετε επιθυμώ να το μοιραστώ:

Νίκος Μαγγίνας , ο ακατάβλητος φακός της Ρωμιοσύνης

« Τον φίλο μας που χάσαμε μίαν άδικη στιγμή

Κανείς δεν θα τον ξαναδεί να γέρνει ευλαβικά στον επιτάφιο αποβραδís,

Στον ώμο μου ολονυχτίς και το πρωί, νωρίς στον θάνατο του οριστικά.

Ήτανε νέος, σχεδόν παιδί και φίλος μας ως το πρωί.

Τώρα κανείς δεν περιμένει να τον δεί απ' τη γωνιά του δρόμου να μας προκαλεί.

Μια «πανδημία» αστόχαστη μες τις πολλές και ξαφνική τον πείρε μες σε μια στιγμή,
άδικη και πικρή στιγμή.

Τον φίλο που αγαπήσαμε σε χρόνια μυστικά κι έγινε εικόνα μαγική ενός καιρού που δεν
γυρνά,

Ενός παιδιού που μας κοιτά με λύπη κι απορεί.

Γιατί να φύγει ξαφνικά για πάντα ένα πρωί...» (1)

Η είδηση απρόσμενη και σκληρή: τα ξημερώματα του Σάββατου στις 10 Απριλίου του 2021 εκοιμήθη ο φωτογράφος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στο κατάλυμά του, στο Φανάρι... Σήμερα (Τρίτη 13 Απριλίου 2021) στο ιστορικό κοιμητήριο της Μεταμορφώσεως (Σισλί) στην Κωνσταντινούπολη ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος συντετριμμένος και αγέρωχος έψαλε τον τελευταίο ασπασμό -ταυτιζόμενος με τον ελληνισμό της οικουμένης-, στον αξιομακάριστο αδελφό μας Νίκο, τον επί τριάντα συναπτά έτη ακούραστο, αφοσιωμένο, ταπεινό, ευγενή, ευπροσήγορο υπηρέτη της ΜΧΕ φωτογραφίζοντας τις ιστορικές στιγμές του Φαναρίου και τις ποιμαντικές διαδρομές του Πατριάρχη σε όλο τον κόσμο και τις ιστορικές συναντήσεις του με όλους τους ανθρώπους. Ο Νίκος «εικονοποιούσε την ιστορία της Μεγάλης Εκκλησίας με τον ίδιο ζήλο που φανταζόμαστε ότι θα είχαν σ' εκείνους τους παλιούς καιρούς οι αγιογράφοι της Αγίας Σοφίας ή της Μονής της Χώρας» (2) Ο Νίκος υπήρξε συμμαθητής μας με την ευρεία έννοια μια και στα παιδικά μας χρόνια συναντιόμασταν στην Αστική Σχολή, Δημοτικό, της Αγίας Τριάδος στον αυλόγυρο της εκκλησίας στην πλατεία Ταξίμ τότε που δέσποζε ο Ναός. Δασκάλα μας ελληνικών ήταν η μητέρα του Αναστασία. Στην συνέχεια συναντιόμασταν στους διαδρόμους του Ζωγραφείου όταν προσπαθούσε να μας μεταλαμπαδεύσει στην φωτογραφική τέχνη που είχε αφοσιωθεί από τότε. Χανόταν με τις ώρες στο σκοτεινό θάλαμο εκπαιδευόμενος χωρίς τυμπανοκρουσίες, σιωπηλά και συστηματικά στην τέχνη που υπηρέτησε στο βωμό της ιστορίας της Ρωμιοσύνης. Ως μαθητής συμμετείχε σε διαγωνισμό φωτογραφίας με θέμα την

Παλιά Πόλη και διακρίθηκε με ειδικό έπαινο. (3) Αποφοίτησε το 1974 από το Εμπορικό τμήμα του Ζωγραφείου. Αρχικά επιδόθηκε στην δημοσιογραφία και σιγά σιγά ενέταξε την φωτογραφική του τέχνη στο ρεπορτάζ. Από νεαρός έδειξε την έφεσή του γιατί σταδιακά κατέγραφε με τον φακό του την ζωή στο Πατριαρχείο, ταυτόχρονα την καθημερινότητα των Ελλήνων της Πόλης. Μετά την εκλογή του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στον Οικουμενικό Θρόνο το 1991, ανέλαβε να ακολουθήσει όπως αποδείχθηκε ακλόνητα και συνεπέστατα την λαμπρή διαδρομή του Παναγιότατου μέχρι σήμερα... Έκτοτε υπήρξε ο αδιαμφησβήτητος μάρτυρας του έργου του Πατριάρχη αποτελώντας ουσιαστικά την εικονογράφιση της ιστορίας του και συνακόλουθα της ιστορίας της Ρωμιοσύνης. Ο Νίκος υπήρξε ο αχώριστος συνοδός του κκ Βαρθολομαίου στην οδοιπορία του ανά τον κόσμο καταγράφοντας με αδιαμφησβήτητα δεδομένα το ιστορικό έργο του Φαναρίου για τις αξίες του Οικουμενικού Ελληνισμού. «Οπτικοποιώντας τόσο συχνά και επίμονα την παρουσία του Πατριάρχη πάσχιζε να ιστορήσει τον τρόπο που ευδοκιμεί το Αόρατο. Θέλησε το φωτογραφικό του εργαστήριο να γίνει εργαστήριο αθανασίας. Και τα κατάφερε εν πολλοίς ή εν όλω. Γι' αυτό τώρα πορεύεται από την κοιλάδα της σκιάς στη χώρα του φωτός.» (2)

Το 2012 ο Πατριάρχης του απένειμε τον Σταυρό του Αποστόλου Ανδρέα του Πρωτόκλητου ως αναγνώριση του έργου του και την αξία του χρέους στην ιστορία του Ελληνισμού της Πόλης. Στην επιτύμβια πλάκα του αείμνηστου Νίκου ο Πατριάρχης γράφει: «Ηγάπησε την Πόλιν του κόσμου και κατέκτησε την Βασιλείαν των Ουρανών». Με ανιδιοτέλεια και μεράκι συγκέντρωσε άφθονο ιστορικό υλικό αποθανατίζοντας τριάντα ετών έργο του Πατριάρχη Βαρθολομαίου. Το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του αναμένεται να εκδοθεί. Η απουσία του εκλιπόντα Νίκου δεν θα αναστείλει την έκδοση του αναμνηστικού τόμου που ετοιμαζόταν για τον εορτασμό της τριακονταετούς θητείας του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου. Η έκδοση θα αποτελέσει το «κύκναιο άσμα» του Νίκου συμπυκνώνοντας το τεράστιο έργο που προσέφερε στην Ρωμιοσύνη. Τον Νίκο «όπως κάθε Βυζαντινό καλλιτέχνη τον απασχολούσε πρώτα να καθαρίσει την ψυχή του κι έπειτα να τεχνουργήσει. Ο χρόνος του ήταν υπερϊστορικός γιατί υπερϊστορικός είναι ο θεσμός που υπηρέτησε. Η ιερά και μεγάλη υπόθεση, κατά τον Μελίτωνα Χατζή.»(2)

Ο Διευθυντής του Ζωγραφείου Γιάννης Δεμιρτζόγλου αποχαιρετά συγκλονισμένος τον Νίκο μας αναπολώντας «κάποια Χριστούγεννα πριν τα κάλαντα ήσουν πάντα δίπλα μου με την άγρυπνη και καθαρή ματιά σου, με το πηγαίο γέλιο σου και την αστείρευτη ειλικρίνεια σου...». Τώρα που συναριθμείσαι ανάμεσα στους αγγέλους ίσως να χαμογελάς με τις εικόνες και τα λόγια που έχουν κατακλίσει το διαδίκτυο.

Εμείς οι εκδρομείς του '74 είμαστε υποχρεωμένοι να αποχωριστούμε ένα μεγάλο κομμάτι της παιδικής, της σχολικής και της μαθητικής ζωής μας που ζήσαμε μαζί.. Όμως κυρίως θα μας λείψει σε κάθε επίσκεψη μας στα Πάτρια η ματιά σου, ο φακός σου που έκλεισε και εστίασε στο σκοτάδι.

Μας αφήνεις ενώ γνωρίζεις ότι εφεξής θα παραμείνεις νοερά πάντα παρόν σε όλες τις διαδρομές μας στην Αγία Τριάδα, στο Ζωγράφειο, στο Φανάρι...ή ακόμα και στα Θεραπειά, το «χωριό» σου...Νίκο Μαγγίνα πέρασες στην ιστορία ως ο Εμβληματικός Φωτογράφος του Πατριαρχείου. Όμως «έφυγες νωρίς Νίκο, μα δεν μπόρεσες να φύγεις από την αγαπημένη μας Πόλη και το Φανάρι, ούτε από τον Πατριάρχη μας. Τους υπηρέτησες όλους με υποδειγματική, έμπρακτη, θυσιατική αφοσίωση. Αιωνία σου η Μνήμη αγαπητέ μας Μαγγίνα η «Νικάκη» όπως συνήθιζα να σε λέω στην πολιτική διάλεκτο. Ο φακός σου έσβησε η ματιά σου όμως παραμένει ζωντανή. Θα σε θυμόμαστε πάντα» (4) Ο φακός σου σκοτείνιασε αλλά οι αμέτρητες εικόνες που αποθανάτισε θα μένουν πιστά τεκμήρια της ιστορικής διαδρομής του Πατριάρχη, της Πόλης και των Πολιτών...Νίκος Κόλμαν 13 Απριλίου 2021

ΥΓ: στις 10 Απριλίου του 1821 Κυριακή του Πάσχα απαγχονίστηκε ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ στην Πύλη του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως με εκτέλεση του αυτοκρατορικού φερμανιού προς παραδειγματισμό ...

Αναφορές:

- 1 . «το φίλο μας που χάσαμε» στίχοι-μουσική Μάνου Χατζιδάκι από το έργο η «Εποχή της Μελισσόανθης» 19802 /
2. «Νίκος Μαγγίνας , ένας Βυζαντινός εικονοποιός» Ευστάθιου Λιανού – Λιάντης Left.gr 12/4/20213 /
3. skai.gr 12/4/20214 /
4. Ανάρτηση του Αρχιεπισκόπου Αμερικής Ελπιδοφόρου 10/4/2021

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
«Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
«Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών» <http://www.cpolitan.gr/>
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://syllogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalixoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαππίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Μορφωτικός Σύνδεσμος Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως «Το Έβδομο του Βυζαντίου» <https://www.facebook.com/makrochoricon/>

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.